

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Urto/6/2023
Identifikačné číslo spisu:	6023010011
Dátum vydania rozhodnutia:	20.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6023010011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci odsúdenej L. V., v konaní o uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia, ktorým sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody, na neverejnom zasadnutí konanom 20. septembra 2023 v Bratislave, o odvolaní odsúdenej L. V. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. mája 2023, sp. zn. 4Ntc/3/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku odvolanie odsúdenej L. V. z a m i e t a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 11. mája 2023, sp. zn. 4Ntc/3/2023 rozhodol, že podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) sa na území Slovenskej republiky uznáva vo výroku o vine a uloženom treste odňatia slobody a vykoná sa rozsudok Súdu v (meste) Sonderborg, Dánske kráľovstvo, sp. zn. K01-3403/2022, z 12. septembra 2022, právoplatným 12. septembra 2022, ktorým bola L. V., nar. XX. O. XXXX v Ž. J. E., trvale bytom H., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Dánsku uznaná za vinnú z trestného činu v bode 1/ podľa § 191 ods. 2, vid' ods. 1, ods. 2 bod dánskeho Trestného zákona, vid' § 3 ods. 1, vid' § 2 ods. 4 dánskeho Zákona o omamných a psychotropných látkach, vid' § 30 ods. 2, vid' § 3 dánskej Výhlášky o omamných a psychotropných látkach, vid' Zoznam B č. 30, v bode 2/ trestného činu podľa § 3 ods. 1, vid' § 2 ods. 4 dánskeho Zákona o omamných a psychotropných látkach, vid' § 30 ods. 1, vid' § 3 dánskej Výhlášky o omamných a psychotropných látkach, vid' Zoznam B č. 30 a č. 59, v bode 3/ z trestného činu podľa § 117 ods. 1 č. 3, vid' § 54 ods. 1 č. 1 dánskeho Zákona o cestnej premávke, ktorých sa dopustila na tom skutkovom základe, že:

1/ dňa 2. februára 2022 cca. o 10.00 hod. pri hranici Froslev, pri diaľnici Sonderjyske Motorvej v Padborgu, s cieľom odovzdania väčšiemu počtu osôb alebo za značnú odmenu alebo za iných zvlášť pritŕažujúcich okolností priviezla z Nemecka do Dánska 5 705 gramov amfetamínu,

2/ na/v rovnakom mieste a čase ako v čine 1 mala pri sebe 2,6 g amfetamínu a 1,6 g skunka (Marihuana s vyšším obsahom THC) pre vlastnú potrebu,

3/ dňa 2. februára 2022 o 10.00 hod. viedla osobné auto s evidenčným číslom (.) E. po diaľnici Sonderjyske Motorvej v Padborgu, napriek tomu, že krv obvinenej počas alebo po jazde obsahovala amfetamín - látku ovplyvňujúcu vedomie, ktorá je klasifikovaná ako nebezpečná pre bezpečnosť cestnej premávky, a ktorá nebola použitá na základe zákonného receptu - v takom rozsahu, že jeho obsah v krvi prekročil povolený limit pre túto látku, pretože rozbor vzorky krvi, odobratej v ten istý deň o 12.33 hod. ukázal minimálnu hodnotu amfetamínu 0,54 mg/kg.

Za tieto trestné činy bol odsúdený uložený trest odňatia slobody vo výmere 2191 dní. Súčasne krajský súd podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona vyslovil, že odsúdená bude vo výkone trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odsúdená L. V. (ďalej tiež „odsúdená“) prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie. Odsúdená považuje napadnutý rozsudok za nesprávny a vyhlásený v rozpore so zákonom. Má za to, že v predmetnej veci bol daný dôvod odmietnutia rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 písm. h) zákona č. 549/2011 Z. z., pretože Dánskym kráľovstvom vydané osvedčenie z 30. januára 2023 podľa § 4 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. je neúplné a neobsahuje všetky údaje potrebné na vydanie rozhodnutia o uznaní a výkone s ohľadom na účel overenia vhodnosti a účelnosti takého postupu z hľadiska uľahčenia nápravy odsúdenej. Na vysvetlenie uviedla, že vo svojom vyjadrení ako odsúdenej osoby dala súhlas výlučne na to, aby pre účely pokračovania vo výkone trestu bola presunutá do Holandska, kde predtým bývala a dlhodobo sa tam zdržiavala. Poukázala v tejto súvislosti na to, že na území Slovenskej republiky nežije už od svojich 19 rokov, teda od roku 2006. So Slovenskou republikou ju v súčasnosti spája už len občianstvo a jej jediný rodinný príslušník, ktorou je jej matka Z. V..

Odsúdená ďalej uviedla, že zo Slovenskej republiky odišla za prácou do zahraničia krátko pred úmrtím jej starej matky H. V., ktorá ju vychovávala, pretože jej matka bola závislá na alkohole. Ona je v súčasnosti umiestnená v Domove S. v G. Š., na N. W. XX, pričom ide o zariadenie sociálnych služieb, ktoré sa poskytujú zdravotne postihnutým občanom s duševnými poruchami a poruchami správania. Podľa vyjadrení ošetrojúceho lekára má jej matka diagnostikovanú Alzheimerovu chorobu, a tiež poalkoholovú demenciu z dôvodu dlhodobo trvajúcej závislosti na ňom. Odkedy nežije v Slovenskej republike svoju matku navštevovala len sporadicky. Boli obdobia, že za ňou nebola 4 až 5 rokov. Skôr jej zvykne zavolať, pokiaľ je spôsobilá na telefonický rozhovor. Užšiu sociálnu väzbu ako biologickú s ňou však nemá. Posledných 11 rokov má dlhodobý vzťah s občanom Poľskej republiky, K. T., s ktorým pred jej zadržaním v Dánsku žila v meste Y. na juhu Holandska. Jej partner podniká v oblasti stavebníctva. Ona bola v Holandsku zamestnaná na pracovných pozíciách: DHL, Holandská pošta - sortovanie balíkov, Zaaland - pracovník na úseku logistiky. S partnerom plánovali založenie rodiny. Pred výkonom trestu mala problém s drogami. V minulosti bola aj na liečení, ku ktorému jej dopomohol partner Pawel. Jej partner ju vo výkone trestu v Dánsku pravidelne navštevuje, je jej oporou v každom aspekte a pomáha jej zvládnuť súčasnú situáciu. Vzhľadom na uvedené, ako aj geografickú blízkosť Holandska a Dánska dala súhlas na to, aby pokračovala vo výkone trestu výlučne na území Holandska a o výkone trestu na území Slovenskej republiky vôbec neuvažovala. Presun na územie Slovenskej republiky za účelom výkonu trestu by nepochybne narušili jej sociálne a partnerské väzby s následkom výrazne negatívneho vplyvu na znášanie výkonu trestu a jej celkovú resocializáciu.

Ďalej poukázala na článok 3 bod 1 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008, podľa ktorého účelom tohto rámcového rozhodnutia je vytvoriť pravidlá, podľa ktorých členský štát s cieľom uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby uzná rozsudok a vykoná trest. Odkazované Rozhodnutie rady v článku 6 bod 3 tiež stanovuje, že vo všetkých prípadoch, keď sa odsúdená osoba stále nachádza v štáte pôvodu, poskytne sa tejto osobe možnosť ústne alebo písomne vyjadriť svoje stanovisko a pri prijímaní rozhodnutia o zaslaní rozsudku spolu s osvedčením sa zohľadní vyjadrenie

odsúdenej osoby. Keďže jej výkon trestu nebol realizovateľný na území Holandska, Dánske justičné orgány mali pred samotnou žiadosťou o výkon rozhodnutia na územie Slovenskej republiky s ohľadom na uľahčenie jej nápravy skúmať jej osobné a sociálne väzby pre účely overenia vhodnosti takéhoto postupu voči nej a zaujať k tomu odôvodnené a kvalifikované stanovisko. Nikto jej neoznámil, respektíve nevysvetlil, že bude podaná žiadosť o výkon jej trestu na územie Slovenskej republiky, a tiež jej nebolo umožnené uvedenú vec prerokovať a poradiť sa o jej následkoch s obhajcom, prípadne právnym poradcom v Dánsku. Odsúdená vyjadrila presvedčenie, že boli porušené jej práva ako odsúdenej, keď žiadny Dánsky justičný orgán sa z hľadiska výkonu trestu kvalifikovane a spravodlivo nezaoberal otázkou objasnenia veci, teda overenia vhodnosti a účelnosti výkonu trestu na území Slovenskej republiky z hľadiska uľahčenia nápravy jej osoby. Z vyššie uvedených dôvodov odsúdená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, napadnutý rozsudok zrušil.

K odvolaniu odsúdenej sa prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica do konania nariadeného neverejného zasadnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, písomne bližšie nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) na podklade odvolania odsúdenej L. V. preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že jej odvolanie nie je dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že 22. februára 2023 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky doručilo Krajskému súdu v Banskej Bystrici „Osvedčenie“ vydané 30. januára 2023 v zmysle čl. 4 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukládajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, rozsudok Súdu v (meste) Sonderborg, Dánske kráľovstvo, sp. zn. K01-3403/2022, z 12. septembra 2022, právoplatným 12. septembra 2022 (ďalej aj „uznávané rozhodnutie“) a ďalšie písomnosti potrebné pre uznanie uvedeného rozhodnutia na ďalšie konanie.

Na podklade uvedeného Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd vecne a miestne príslušný podľa ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. začal konanie o uznaní a výkone rozhodnutia.

Na základe prípisu zaslaného súdom prvého stupňa Krajská prokuratúra Banská Bystrica vyjadrila súhlas s tým, aby Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol o uznaní a vykonaní rozsudku Dánska na území Slovenskej republiky.

Odsúdená L. V. je štátnym občanom Slovenskej republiky, nemá obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, pričom po výkone trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody má byť vyhostená na základe predmetného rozhodnutia vydaného v súdnom konaní na území Slovenskej republiky, a teda bola splnená podmienka na rozhodnutie o uznaní a výkone vyplývajúca z § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z.

Z predloženého osvedčenia je ďalej zrejmé, že justičný orgán štátu pôvodu žiadal o uznanie a výkon rozhodnutia pre trestný čin (trestné činy), za ktorý možno v štáte pôvodu uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby 10 rokov a v osvedčení je označený priradením ku kategórii uvedenej v odseku 3, pod názvom nedovolené obchodovanie s omamnými a psychotropnými látkami vyplývajúcej z § 4 ods. 3 písm. e) zákona č. 549/2011 Z. z., preto obojstrannú trestnosť činov pod bodmi 1/ a 2/ uvedené v predmetnom osvedčení nebolo potrebné skúmať.

Pokiaľ ide o posúdenie trestnosti činu uvedenom pod bodom 3/ predmetného osvedčenia, najvyšší súd rovnako ako krajský súd je toho názoru, že tento čin nie je samostatným činom, pretože je vo svojej podstate súčasťou skutkov špecifikovaných v bodoch 1/ a 2/ s tým, že tento čin by bol podľa Trestného zákona Slovenskej republiky právne kvalifikovaný ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Trestného zákona Slovenskej republiky v jednočinnom súbehu s trestnými činmi uvedenými pod bodmi 1/ a 2/ rozsudku Súdu v Sonderborg, Dánske kráľovstvo, sp. zn. K01-3403/2022, z 12.

septembra 2022.

Krajský súd taktiež správne zistil, že v prejednávanej veci neexistuje žiaden z dôvodov odmietnutia uznania a výkonu rozhodnutia vyplývajúcich z ustanovenia § 16 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z.

Z odpisu jej registra trestov nevyplýva, že by pre ten istý skutok bola odsúdená slovenským súdom a zo spisu neplýnú ani informácie o tom, že by sa proti nej pre ten istý skutok viedlo konanie v niektorom členskom štáte, čo znamená, že nebol zistený dôvod odmietnutia podľa ustanovenia § 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. a ani dôvod odmietnutia uvedený v ustanovení § 16 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z., keďže konanie popísané vo výrokovej časti napadnutého rozsudku by bolo trestným činom aj na území Slovenskej republiky.

V osobe odsúdenej nejde o osobu vyňatú z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ani o osobu, ktorá by nebola pre nedostatok veku trestne zodpovedná, takže odmietnuť uznanie a výkon rozhodnutia nebolo možné ani z dôvodov uvedených v § 16 ods. 1 písm. c) a písm. d) zákona č. 549/2011 Z. z.

Výkon rozhodnutia nie je premlčaný [§ 16 ods. 1 písm. e) zákona č. 549/2011 Z. z.] a rovnako tak, ako to už bolo vyššie uvedené, splnená bola aj podmienka podľa § 4 ods. 1 uvedeného zákona, a preto nebol zistený ani dôvod odmietnutia podľa ustanovenia § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 549/2011 Z. z..

Taktiež v posudzovanej veci neboli zistené dôvody odmietnutia uvedené v § 16 ods. 1 písm. h), i), j) a l) zákona č. 549/2011 Z. z., keďže nebolo zistené, že by uznávané rozhodnutie nezodpovedalo vydanému osvedčeniu, ktoré bolo preložené do slovenského jazyka, obsahuje všetky potrebné údaje, dĺžka výkonu trestu odňatia slobody, ktorá má byť vykonaná, nie je kratšia ako 6 mesiacov, odsúdená, ako to vyplýva z osvedčenia, sa zúčastnila konania, ktoré viedlo k vydaniu spomínaného rozhodnutia a uložený trest nezahŕňa žiadne opatrenia týkajúce sa psychiatrickej alebo zdravotnej starostlivosti, prípadne iné opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, ktoré by nebolo možné vzhľadom na právny poriadok Slovenskej republiky vykonať.

K námietke odsúdenej, že „osvedčenie“ predložené krajskému súdu je neúplné a na podklade tohto osvedčenia vrátane jeho príloh nebolo možné vecne správne a zákonne rozhodnúť, najvyšší súd po preskúmaní osvedčenia vrátane jeho príloh (založených v súdnom spise na č. l. 4 až 23) dospel k záveru, že predmetné osvedčenie bolo vyplnené a predložené Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky v súlade s prílohou č. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., v súlade s čl. 4 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii a súčasne spolu s priloženými prílohami poskytovalo dostatočný podklad na účely rozhodnutia justičného orgánu vykonávajúceho štátu.

V predmetnej veci neboli zistené ani dôvody odmietnutia vyplývajúce z ustanovenia § 16 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., keďže skutky, ktorých sa rozhodnutie týka, nie je možné podľa právneho poriadku Slovenskej republiky považovať za spáchané čiastočne, alebo v celom rozsahu na území Slovenskej republiky.

Pokiaľ sa týka námietky odsúdenej založenej na tvrdení, že nebol dostatočne zistený jej obvyklý pobyt a ona dala súhlas na pokračovanie výkonu trestu v Holandsku, najvyšší súd zdôrazňuje, že v danom prípade nebolo u odsúdenej potrebné v zmysle § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z. skúmať jej obvyklý pobyt, pretože odsúdená okrem toho, že je štátnym občanom Slovenskej republiky, nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt, avšak po výkone trestnej sankcie spojené s odňatím slobody má byť vyhostená na základe rozsudku Súdu v Sonderborg, Dánske kráľovstvo, sp. zn. K01-3403/2022, z 12. septembra 2022 na územie Slovenskej republiky. Navyiac najvyšší súd pripomína, že príslušné orgány Holandska 2. novembra 2022 presunuli odsúdenú k pokračovaniu výkonu trestu v

Holandsku zamietli. Holandsko oznámilo, že napriek tomu, že odsúdená má platné povolenie na pobyt v Holandsku, na jeho území sa nezdržiavala/nežila nepretržite posledných 5 rokov, a preto Holandsko nevidelo dôvod, prečo by výkon trestu mal prebiehať v Holandsku.

Napokon nebol zistený ani dôvod odmietnutia podľa § 16 ods. 1 písm. g) zákona č. 549/2011 Z. z., hoci odsúdená s uznaním rozhodnutia a výkonom trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky nesúhlasila. Vychádzajúc z ustanovenia § 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. súhlas odsúdenej s odovzdaním výkonu rozhodnutia nie je potrebný, preto nebol daný ani tento dôvod odmietnutia.

Krajský súd postupoval správne, keď pri uznaní rozsudku súdu štátu pôvodu rozhodol podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. tak, že výrok o treste odňatia slobody ponechal bez premeny, keďže nezistil existenciu dôvodov uvedených v § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. S ohľadom na druh trestu, dĺžku jeho trvania a trestnú sadzbu, je takýto postup zlučiteľný s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

V súlade so zákonom rozhodol krajský súd, keď odsúdenú v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pričom postupoval podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku, tzn. že odsúdená bude pokračovať vo výkone trestu odňatia slobody bez jeho premeny. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na kritériá uvedené v § 17 zákona č. 549/2011 Z. z., v zmysle ktorých prevzatý výrok o treste nesmie zhoršiť postavenie odsúdenej a má v čo najväčšej miere zodpovedať pôvodne uloženú trestnú sankciu; uvedené je nutné vzťahovať aj s prihliadnutím na diferenciáciu trestu uplatňovanú v Slovenskej republike (viď rozsudok najvyššieho súdu, sp. zn. 2Urto/5/2013, zo 4. februára 2014 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 122, roč. 2014).

Najvyšší súd nad rámec uvedeného zdôrazňuje, že z jednotlivých ustanovení zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí vyplýva, že uznávacie konanie má špecifický, nostrifikačný charakter, v rámci ktorého súd na neverejnom zasadnutí skúma iba objektívne skutočnosti, a to z úradnej povinnosti. Nostrifikácia tu spočíva v posúdení, či trestnému rozsudku cudzieho štátu možno priznať účinky na území Slovenskej republiky a v premene cudzieho rozhodnutia na rozhodnutie slovenské, ktoré nahrádza pôvodné rozhodnutie. Uznávajúci súd nesmie cudzie rozhodnutie preskúmať vo veci samej, je viazaný skutkovými zisteniami odsudzujúceho súdu a slovenské orgány nenadobúdajú právo konať o podstate veci.

Nezistiac teda dôvod pre zmenu, či zrušenie napadnutého rozhodnutia senát najvyššieho súdu postupom podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku odvolanie odsúdenej L. V. ako nedôvodné zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.